

بزرگداشت دهمین سالگرد SAGER: پیشبرد برابری جنسیتی در تحقیقات بین‌المللی

ژنو / لندن، ماه مه ۲۰۲۶: امسال دهمین سالگرد انتشار رهنمود «برابری جنسی و جنسیتی در پژوهش» (SAGER*) است؛ یکی از نخستین چارچوب‌های علمی جهان که با آشکار کردن سوگیری‌های جنسیتی در پژوهش، ابزارهای ملموس و توصیه‌های کاربردی برای مقابله با آن‌ها ارائه می‌دهد.

پوش و ویژه این سالگرد، هدفی بلندپرواز دارد و آن دستیابی به مرز ۲ میلیون بازدید تا پایان سال ۲۰۲۶ است. در همین راستا، از تمامی پژوهشگران، ویراستاران و مؤسسات علمی دعوت می‌شود تا با ترویج رهنمود SAGER، این مبانی را در برنامه‌های پژوهشی و فرایندهای ارزیابی خود نهادینه سازند.

نیاز به درک روزافزون واقعیت نادیده گرفتن متغیرهای «جنس» و «جنسیت» در طراحی، تحلیل و نگارش گزارش‌های تحقیقاتی شروعی برای این حرکت است که نه تنها از کیفیت علمی آثار کاسته، بلکه به شکل‌گیری نتایجی نامتوازن در عرصه سلامت و جامعه منجر شده است. رهنمود SAGER که در ماه می ۲۰۱۶ تدوین و منتشر شدند، چارچوبی جامع را در اختیار مجلات، ناشران و پژوهشگران قرار می‌دهد تا این شاخص‌ها را به شکلی نظام‌مند در گزارشات خود جای دهند؛ اقدامی که هدف غایی آن، نه تنها پر کردن شکاف‌های موجود در شواهد جنسیتی است بلکه ارتقای دقت، تکرار پذیری و شفافیت علمی است.

در طول یک دهه گذشته، SAGER دستاوردهای چشمگیری چون ثبت نزدیک به ۱.۴ میلیون بازدید کننده و بیش از ۱۸۰۰ ارجاع علمی می‌باشند. اکنون، این چارچوب از سوی نشریات تراز اولی همچون *Nature*، *BMJ*، *Lancet* و *Cell* پذیرفته شده و در بیش از ۹۰۰۰ مجله علمی تحت نظر ناشران بزرگ بین‌المللی به اجرا درآمده است. علاوه بر این، تأیید و به‌کارگیری این رهنمود توسط نهادهایی چون سازمان جهانی بهداشت (WHO) و موسسه سلامت عمومی و گرمسیری سوئیس (Swiss TPH)، در کنار ترجمه آن به زبان‌های چینی، کره‌ای، ویتنامی، ترکی، پرتغالی، اسپانیولی، آلمانی و ایتالیایی نشان از تثبیت SAGER به عنوان یک استاندارد جهانی در جامعه علمی دارد.

افق پیش روی این مسیر، عبور از مرز ۲ میلیون بازدید و گسترش حداکثری این شاخص‌ها در میان ذی‌نفعان کلیدی، از جمله ۱۰۰ مجله برتر، ۱۵ ناشر بزرگ و ۲۰ موسسه تأثیرگذار در حوزه بهداشت عمومی جهان است.

دکتر شیرین حیدری، مدیر GENDO و نویسنده ارشد SAGER، با تأکید بر اینکه علیرغم فشارهای فزاینده بر موضوع برابری جنسیتی، این فعالیت‌ها حیاتی‌تر از هر زمان دیگری است، خاطر نشان کرد: «این سالگرد نه صرفاً مجالی برای جشن گرفتن بلکه فراخوانی برای شتاب‌بخشی به اجرا و تعمیق تعهد جمعی ما به عدالت در علم است.» در همین پیوند، دکتر بهار مهمانی، رئیس EASE، این دهه را نقطه عطفی در تقویت اعتماد به علم برشمرد و یادآور شد که رهنمود SAGER با نهادینه کردن گزارش‌دهی شفاف، کیفیت و اثربخشی پژوهش را در تمامی رشته‌ها ارتقا داده و اکنون فراتر از یک راهنما، به سنگ‌بنای پژوهش‌های مسئولانه و معتبر بدل شده است.

در طول سال ۲۰۲۶، GENDO و EASE برنامه‌های متنوعی از جمله یک نشست مجازی در سطح جهانی در روز پنجم ماه مه و برگزاری سالگرد در جلسه ای بلندپایه در ژنو در روز ۱۸ ماه مه و همزمان با مجمع جهانی بهداشت برگزار خواهند کرد.

چگونه می‌توانید مشارکت کنید؟

- پذیرش رسمی رهنمود SAGER را در سازمان یا نشریه خود
- تولید محتوای با انتشار یادداشت‌های تحلیلی یا مقالات انتقادی (Op-Ed) درباره اهمیت تفکیک جنسیتی در پژوهش
- فعالیت رسانه‌ای با اشتراک تجارب خود با هشتگ‌های #SAGER10 و #SAGERguidelines در لینکدین
- بومی‌سازی با داوطلب شدن برای ترجمه رهنمودها به زبان‌های محلی.

درباره رهنمودهای SAGER، انجمن EASE و سازمان GENDRO

(EASE) یک جامعه جهانی متشکل از ویراستاران مقالات علمی و متخصصان حوزه ارتباطات است که مأموریت خود را جلب اعتماد به پژوهش‌های علمی از طریق ارتقای کیفیت تحریریه و ویراستاری قرار داده است. ما با تکیه بر منابع تخصصی، رهنمودهایی کاربردی و شبکه گسترده خود، دستیابی به تعالی را در تمامی مراحل فرایند نشر هدایت می‌کنیم.

GENDRO یک سازمان بین‌المللی غیرانتفاعی است که در راستای ترویج پژوهش‌های «جنسیت محور»، مسئول و فراگیر فعالیت می‌کند. هدف این سازمان پر کردن شکاف‌های موجود در شواهد علمی، مقابله با سوگیری‌های جنسیتی و ایجاد تغییرات ساختاری در اکوسیستم پژوهش است تا تأثیری ملموس و واقعی در دنیای امروز بر جای بگذارد.

تاریخچه و شکل‌گیری SAGER: در اکتبر ۲۰۱۲، شورای EASE با ابتکار یکی از اعضای خود، دکتر شریین حیدری، «کمیته سیاست‌گذاری جنسیتی» (GPC) را تأسیس کرد. این اقدام واکنشی بود به یک نیاز مبرم: علی‌رغم اهمیت غیرقابل‌انکار متغیرهای جنس و جنسیت در تمامی رشته‌های علمی، سیاست‌های جنسیتی در تحریریه مجلات هنوز جایگاه موثری نداشتند. پس از بحث‌های فشرده و مشاوره‌های گسترده، این کمیته در سال ۲۰۱۶ رهنمود برابری جنسی و جنسیتی در پژوهش (SAGER) را تدوین کرد؛ ابزاری کاربردی برای پژوهشگران، نویسندگان، سردبیران و ناشران تا گزارش‌دهی از ابعاد جنسیتی را به یک رویه معمول و نظام‌مند در پژوهش تبدیل کنند.

با پایان مأموریت این کمیته در سال ۲۰۲۱، سازمان GENDRO مسئولیت ترویج رهنمود SAGER را بر عهده گرفت و با همکاری نزدیک EASE، ترویج و پذیرش گسترده‌تر آن را دنبال کرد. در این مسیر، EASE همچنان به عنوان شریکی استراتژیک، مسئولیت ترجمه این رهنمود به زبان‌های مختلف را بر عهده دارد تا دسترسی به آن‌ها فراتر از مجلات انگلیسی‌زبان میسر شود. در سال ۲۰۲۶، GENDRO و EASE با امضای یک تفاهم‌نامه رسمی (MoU)، بر تعهد مشترک خود برای رفع شکاف‌های شواهد جنسیتی در علم تاکید دوباره کردند.

ارتباط با رسانه:

سارا آچیک و چتتا کریشنا بکر

info@gendro.org

* Sex and Gender Equity in Research